

Placebo (*lat. placere-sviđati se*) je farmakodinamski indiferentna tvar identična izgledom kao lijekoviti proizvod koja je neutralnog djelovanja, ali izaziva izlječenje. Placebo se koristi zbog sugestivnog učinka u tretmanu ili u kontroliranim kliničkim eksperimentima. Kod placebo iznenađuje činjenica da, unatoč nedostatku bilo koje fizičko-kemijske promjene, često uzrokuju efekt od najvećeg značaja u zdravstvu.

Vrste placebo

- **Pravi placebo**-simulacija medicinskog proizvoda, obično samo mliječni šećer ili škrob koji ne sadrže aktivne supstance, ali je iste boje i okusa pravog lijeka
- **Pseudoplacebo**-sadrži lijekovitu tvari, ali preniske doze ili nema specifičan učinak na postojeću bolest
- **Psihoaktivni placebo**-koristi se kao kontrola u nekim studijama lijekova, ali nema efekt izlječenja, nego samo izaziva nuspojave

Psihološke teorije

- **Teorija očekivanja**-teorija kaže da pacijenatova očekivanja pozitivnog rezultata pokreću placebo efekt. Specifična su očekivanja vezana za poznavanje očekivanih proizvoda, način djelovanja i liječenje bolesti te se izravno odnose na placebo efekt.

- **Teorija uvjetovanja**-teorija pretpostavlja da je placebo efekt uvjetni refleks, zbog asocijacija na ponovljeni stimulus (npr. neutralnu komponentu, boju ili oblik efektivnog lijeka) i bezuvjetan stimulans (aktivni element koji aktivira jedan terapijski odgovor).

Biokemijske teorije

Današnje tehnike snimanja mozga potaknule su razmišljanje da placebo efekt nije posljedica samo psihološkog utjecaja na pacijenta, nego i bioloških promjena u tijelu. Pozitronska emisijska tomografija (PET) je pokazala da je u odgovoru na placebo u mozgu bolesnika s Parkinsonovom bolesti došlo do otpuštanja dopamina.

Nocebo

Koncept noceba (*lat. nocere-ne sviđam se*) je prvi put opisan 1961.g. i predstavlja suprotnost placebo. Strah od poznate nuspojave lijekova ili općenito negativni stav pacijenta na terapiju ima negativan učinak na liječenje. Pacijent koji ne vjeruju u efikasnost terapije, može osjetiti pogoršanje simptoma.

Izvor: [Wikipedija](#)